

Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 27/ 2014

G. Borowski, P. Jarysz

**SPRAWOZDANIE Z PRZEPROWADZENIA NADZORU
I RATOWNICZYCH BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH
ZWIĄZANYCH Z INWESTYCJĄ PN.
„BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ
W KOSTOMŁOTACH – OSIEDLE ZACISZE, DZ. NR: 105,
161/6, 162/1, 180, 201/4, 202/4, 206/5, 206/7 DO 206/14,
206/25, 298, 529, 539/1 DO 539/10”.**

(dec. nr 227/2014 z dnia 31.01.2014 r.)

Środa Śląska 2014

© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

SPIS TREŚCI

	str.:
I. Wstęp	
II. Badania Archeologiczne.....	1-2
III. Zakończenie	3
Spis Fotografii	
Dziennik Badań.....	
Literatura.....	
Ryciny.....	
Fotografie.....	

I. Wstęp.

W okresie od 16.09.2014 do 22.10.2014 r. autorzy sprawozdania z ramienia Muzeum Regionalnego w Środzie Śląskiej, pl. Wolności 3, 55-300 Środa Śląska, przeprowadzili nadzór i ratownicze badania archeologiczne na obszarze objętym inwestycją pn.: **Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Kostomłotach – Osiedle Zacisze, dz. nr: 105, 161/6, 162/1, 180, 201/4, 202/4, 206/5, 206/7 do 206/14, 206/25, 298, 529, 539/1 do 539/10, (decyzja nr 227/2014 z dnia 31.01.2014r.).**

Prace archeologiczne prowadzono na wniosek Inwestora: Gmina Kostomłoty, ul. Ślężna 2, 51-311 Kostomłoty.

Teren objęty inwestycją leży w południowo-wschodniej części Równiny Kostomłotów, stanowiącej jeden z elementów mezoregionu Równina Wrocławska (ryc. 1). Obszar leżący w zasięgu badań ma charakter równinny i w nieznacznym stopniu został przekształcony antropogenicznie. Generalnie nie jest on zalesiony, a w krajobrazie obok nielicznej zabudowy murowanej (gospodarczej i mieszkalnej) przeważają nieużytki i tereny uprawowe. Pokrywą glebową w rejonie badań stanowią gleby brunatne, (Pawlak, 1997; Kondracki 1981, s. 304-307; Wojniak 1997).

II. Badania Archeologiczne.

Wykopy ziemne związane z inwestycją nie naruszyły obrysu żadnego ze stanowisk archeologicznych, wzmiankowanych w materiałach archiwalnych Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu na obszarze 81-24 AZP.

Konieczność prowadzenia prac archeologicznych wynikała z faktu, iż przedmiotowa inwestycja znajdowała się w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska archeologicznego nr 9/14/81-24 AZP – ślad osadnictwa kultury łużyckiej datowany od epoki brązu po okres halsztacki, (ryc. 2, 4).

Nadzorem i ratowniczymi badaniami archeologicznymi objęto wykopy ziemne związane z inwestycją pn. „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Kostomłotach – Osiedle Zacisze, dz. nr: 105, 161/6, 162/1, 180, 201/4, 202/4, 206/5, 206/7 do 206/14, 206/25, 298, 529, 539/1 do 539/10”, (ryc. 3-4). Ich łączna dł. wynosiła ok. 850 m przy szer. 0,5-1,2 m i gł. sięgającej 0,7-3m.

Ze względu na zróżnicowaną sytuację stratygraficzną rejestrowaną w obrębie wykopów ziemnych inwestycję podzielono na dwa odcinki (A-B). W ich obrębie zarejestrowano dwa fragm. profili nr P1-P2, (ryc. 4-6; fot. 1-14). Opis nawarstwień zawartych w wymienionych profilach umieszczono poniżej.

Odcinek A – obejmował fragment wykopu pod kanalizację deszczową usytuowany na trasie między skrzyżowaniem ul. Akacyjowej i Szpitalnej a NE partią dz. nr 539/2, (ryc. 4-5; fot. 1-2). W jego obrębie rejestrowano układ nawarstwień taki jak w profilu NW nr P1, (ryc. 5; fot. 2):

- 1) Szaro-czarna próchnica z gliną, piaskiem i drobnym gruzem, (zasyp wcześniejszego wykopu instalacyjnego).
- 2) Żółta, plastyczna glina (calec).

Odcinek B – obejmował następujące wykopy:

- 1) Wykop pod kanalizację deszczową założony na trasie między NE partią dz. nr 539/2 a W częścią dz. nr 206/9, obejmował on studnie nr D3-D8, (ryc. 4; fot. 3-4).
- 2) Wykop pod kanalizację sanitarną biegł na trasie od istniejącej studni, (dz. nr 539/9) do studni nr S6. Od tego miejsca wykop rozwidlał się w kierunku N do studni nr S7, (dz. nr 539/10) i w kierunku S do studni nr S9, (dz. nr 206/25), (ryc. 4, fot. 5-9).
- 3) Wykopy pod przyłącza sanitarne oznaczone jako Sp1-Sp11, (ryc. 4; fot. 10-11).

4) Wykop pod drenaż założono na trasie między NE partią dz. nr 539/3 a NE partią dz. nr 206/13, obejmował on studnie nr Dr1-Dr5, (ryc. 4; fot. 13-14).

5) Wykop pod sieć wodociagową poprowadzono na trasie między ul. Akacjową a dz. nr 202/4, obejmował on węzły nr w1-w7 i przyłącze do dz. nr 202/4, (ryc. 4; fot. 15-16).

W obrębie odcinka B rejestrowano układ nawarstwień taki jak w profilu S nr P2 (ryc. 4, 6; fot. 12):

- 1) Czarna, tłusta próchnica, (warstwa uprawowa).
- 2) Szaro-czarna próchnica z gliną, (podglebie).
- 3) Żółta, plastyczna glina, (calec).

III. Zakończenie

Na obszarze objętym inwestycją nie zarejestrowano obecności obiektów ani nawarstwień o charakterze archeologicznym. Wynik negatywny przyniosło również poszukiwanie materiału zabytkowego w obrębie wykopów związanych z inwestycją.

W analizowanych profilach nr P1-P2 natrafiono głównie na nawarstwienia o charakterze naturalnym w postaci - humusu uprawowego, podglebia oraz calca. W jednym wypadku nad calcem uchwycono warstwę stanowiącą zasyp wcześniejszego wykopu pod kanalizację sanitarną (odcinek A, profil P1 – warstwa 1; ryc. 5; fot. 2).

Dziennik Badań

Dotyczy inwestycji pn. – Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Kostomłotach – Osiedle Zacisze, dz. nr: 105, 161/6, 162/1, 180, 201/4, 202/4, 206/5, 206/7 do 206/14, 206/25, 298, 529, 539/1 do 539/10.

16.09.2014 r.

Prace archeologiczne prowadzono:

Rozpoczęcie prac ziemnych na obszarze objętym inwestycją.

17-19.09.2014 r.

Prace archeologiczne prowadzono:

W wykopie pod kanalizację sanitarną między istniejącą studnią w ul. Akacjowej a nowo budowaną studnią S5.

22-26.09.2014 r.

Prace archeologiczne prowadzono:

W wykopie pod kanalizację sanitarną między studniami nr S5 i S9.

W wykopach pod przyłącza sanitarne nr Sp1-Sp11.

W wykopie pod kanalizację deszczową między ul. Szpitalną a studnią nr D3.

30.09 i 01.10.2014 r.

Prace archeologiczne prowadzono:

W wykopie pod kanalizację deszczową między studniami nr D3-D5.

02-03.10.2014 r.

Wykonawca nie prowadził prac ziemnych na obszarze objętym inwestycją.

06-08.10.2014 r.

Prace archeologiczne prowadzono:

W wykopie pod kanalizację deszczową między studniami nr D5-D8.

09-10.10.2014 r.

Prace archeologiczne prowadzono:

W wykopie pod sieć wodociągową między ul. Akacjową, gdzie nastąpiło wpięcie do istniejącej sieci, a węzłem nr w7.

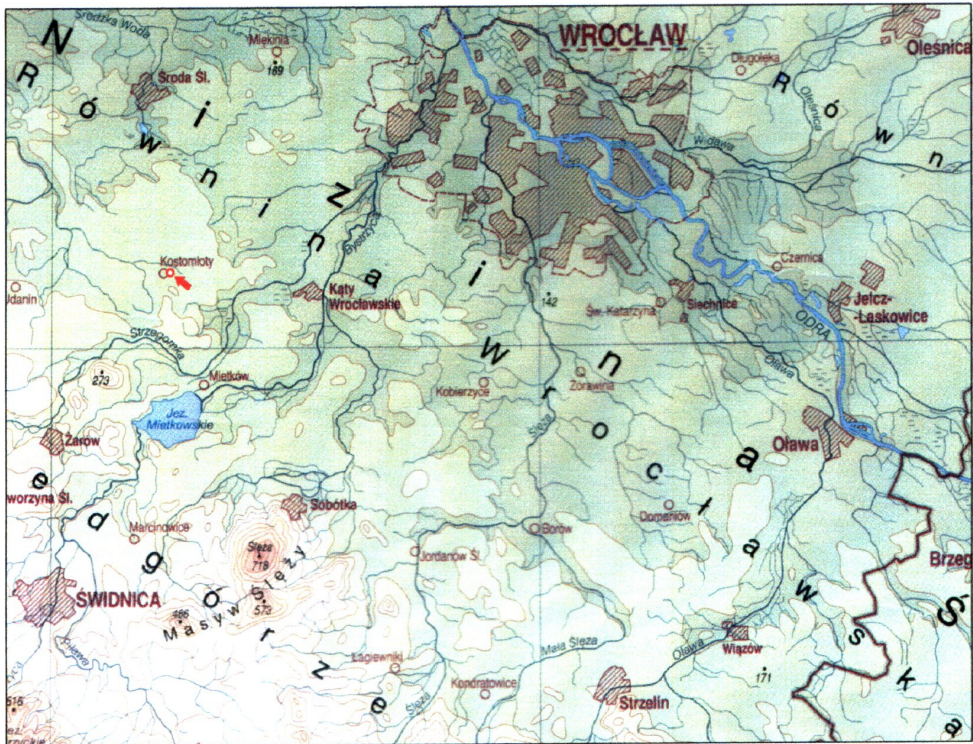
13-14.10.2014 r.

Silne opady uniemożliwiły prowadzenie prac inwestycyjnych.

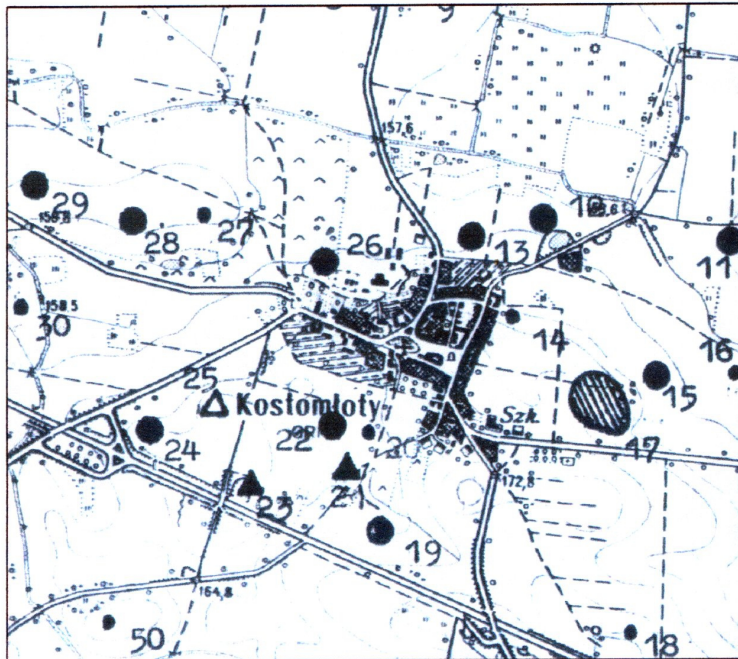
Literatura

- Kondracki J.
1981 Geografia fizyczna Polski, Warszawa.
- Matuszewicz H., Załęski J.
1993 Miasto i gmina Kąty Wrocławskie, Monografia Krajoznawcza, Wrocław.
- Pawlak J.
1997 Podział fizyczno-geograficzny, Mapa 25-26, [w:] Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, red. W. Pawlak, Wrocław, 1997.
- Pilch J.
1978 Zabytki architektury Dolnego Śląska, Wrocław.
- Wojniak R.
1997 Działy, rzędy, typy i podtypy gleb, Mapa 28-29, [w:] Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego, red. W. Pawlak, Wrocław, 1997.

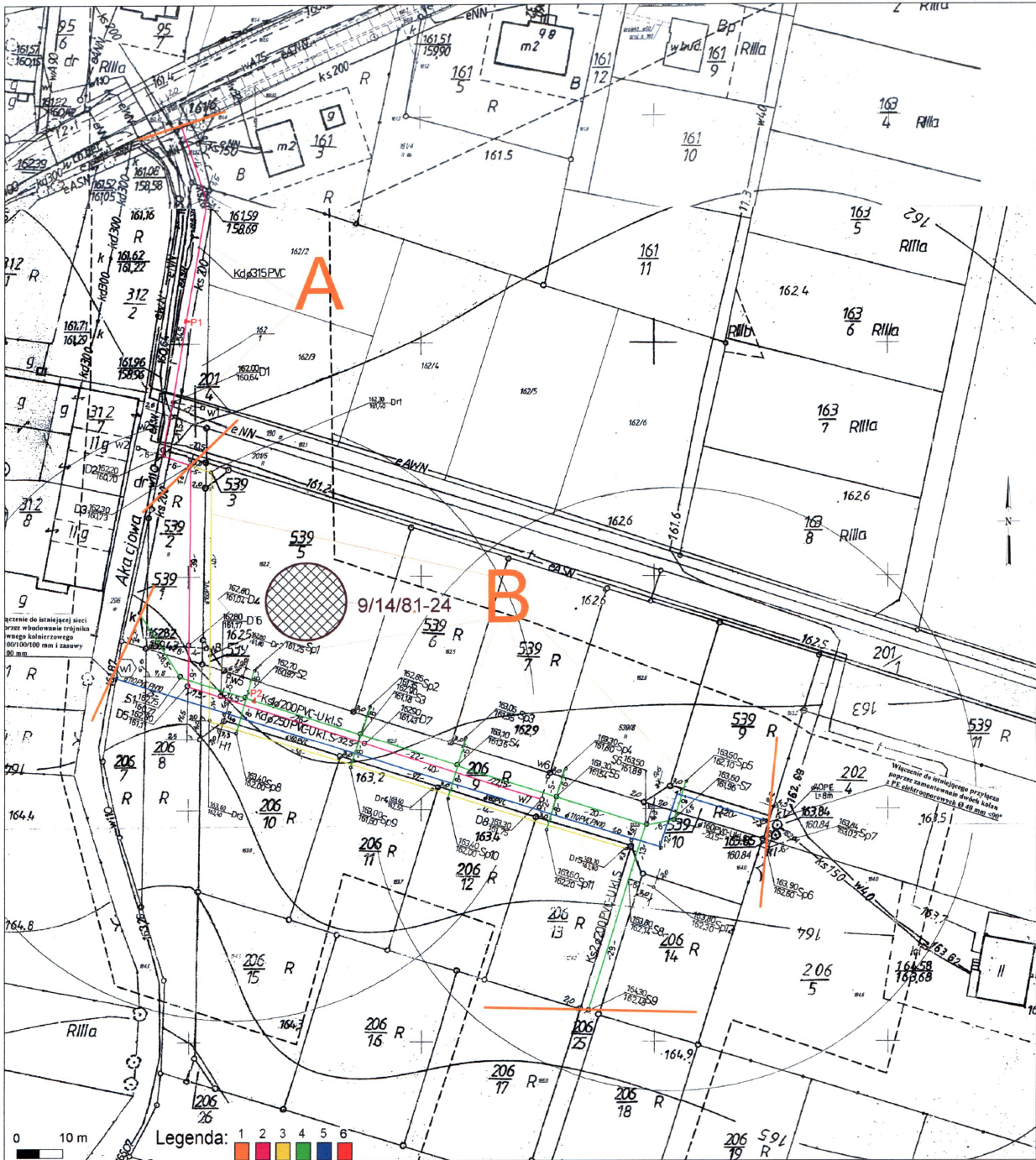

Ryc. 1. Wycinek mapy hipsometrycznej Śląsk Dolny i Opolski z przybliżoną lokalizacją obszaru objętego inwestycją.

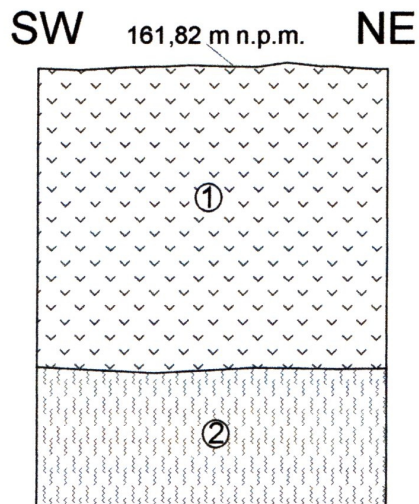

Ryc. 2. Wycinek mapy AZP, obszar nr 81-24 AZP z lokalizacją stanowisk archeologicznych.

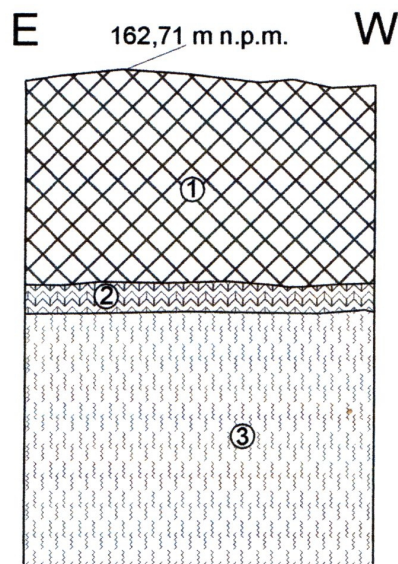

Ryc. 4. Koszów, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna, dokumentacja projektowa. Legenda: 1 - podział inwestycji na odcinki A-B; 2 - trasa wykopu pod kanalizację deszczową; 3 - usytuowanie wykopu pod drenaż; 4 - lokalizacja wykopu pod kanalizację sanitarną oraz wykopów pod przyłącza sanitarne; 5 - przebieg wykopu pod sieć wodociągową; 6 - lokalizacja profili P1-P2.

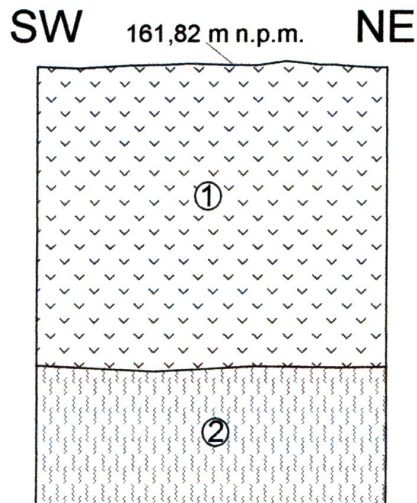

Ryc. 5. Kostomłoty, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu NW nr P1: 1 - szaro-czarna próchnica z gliną, piaskiem i drobnym gruzem; 2 - żółta, plastyczna glina.

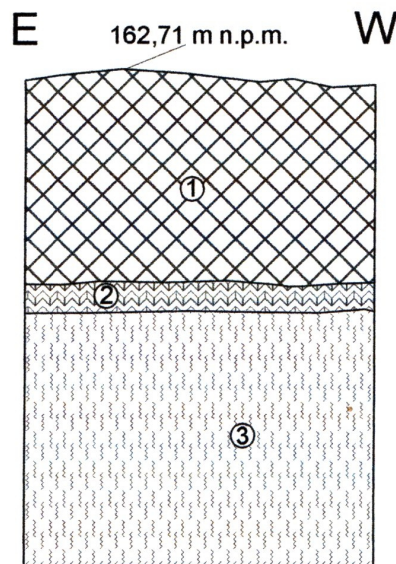

Ryc. 6. Kostomłoty, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu S nr P2: 1 - czarna, tłusta próchnica; 2 - szaro-czarna próchnica z gliną; 3 - żółta, plastyczna glina.

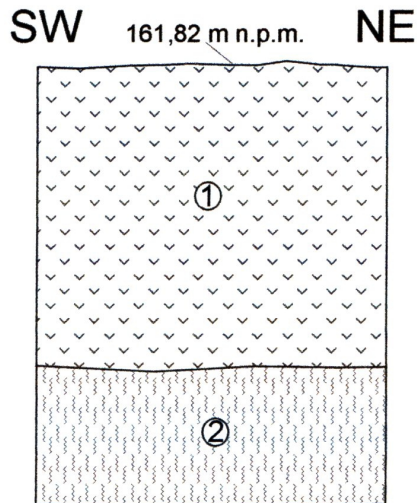

Ryc. 5. Kostomłoty, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu NW nr P1: 1 - szaro-czarna próchnica z gliną, piaskiem i drobnym gruzem; 2 - żółta, plastyczna glina.

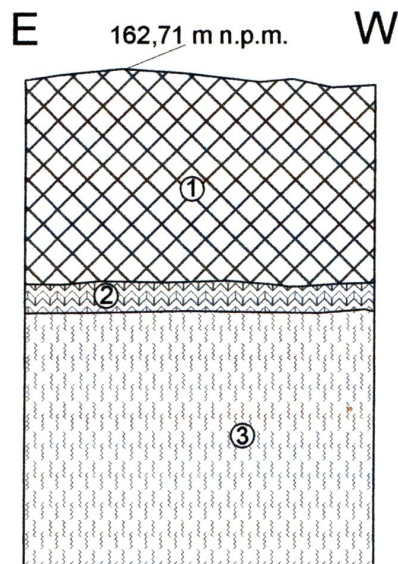

Ryc. 6. Kostomłoty, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu S nr P2: 1 - czarna, tłusta próchnica; 2 - szaro-czarna próchnica z gliną; 3 - żółta, plastyczna glina.

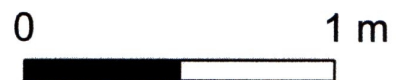

Ryc. 5. Kostomłoty, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu NW nr P1: 1 - szaro-czarna próchnica z gliną, piaskiem i drobnym gruzem; 2 - żółta, plastyczna glina.

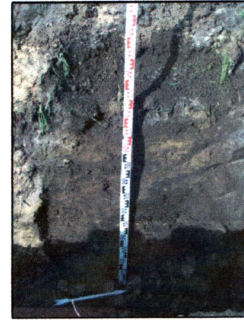

Ryc. 6. Kostomłoty, Osiedle Zacisze, sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Widok na układ nawarstwień zarejestrowany w profilu S nr P2: 1 - czarna, tłusta próchnica; 2 - szaro-czarna próchnica z gliną; 3 - żółta, plastyczna glina.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16